

Η διαχείριση των υδάτων στον Δήμο Ελασσόνας

Αγαπητή «Ελευθερία»,
Με επιστολή του στην εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» (3/11/2020), ο κ. Βασίλης Καραναστάσης, γεωπόνος - αμυγδαλοπαραγωγός, αναδεικνύει (εκ μέρους της Λαϊκής Συσπείρωσης Ελασσόνας), τα προβλήματα σωστής διαχείρισης του αρδευτικού νερού στον Δήμο Ελασσόνας, μεταξύ των οποίων και αυτό της τιμολόγησής του.

Τίποτε το περίεργο θα πει κάποιος. Από τη στιγμή που μεγάλωσαν οι Δήμοι και επεκτάθηκε η ευθύνη τους και στον τομέα των αρδεύσεων, είναι φανερό πως έχουν ανάγκη από κατάλληλη οργάνωση, εκσυγχρονισμό, προγραμματισμό, έργα και φυσικά ανάλογες δράσεις. Ο Δήμος Ελασσόνας από μία άποψη είναι ευνοημένος επειδή διαθέτει αρκετά νερά, εκτός των άλλων, χάρη και σε αρκετά μικρά έργα ταμίευσης επιφανειακών νερών, που κατασκευάστηκαν τις προηγούμενες δεκαετίες στην ευρύτερη περιοχή δικαιοδοσίας του. Ειδικότερα, στην ευρύτερη περιοχή Ελασσόνας, την περίοδο 1990 - 2010 έχουν κατασκευαστεί 20 τουλάχιστον μικρά φράγματα - λιμνοδεξαμενές, τα οποία (μαζί με το σημαντικό φράγμα

μα Λιβαδίου) συγκεντρώνουν περίπου 4.000.000 κυβικά μέτρα επιφανειακού νερού κάθε χρόνο.

Η αξιοποίηση των έργων αυτών όμως, προϋποθέτει την τακτική συντήρησή τους, σύγχρονα έργα μεταφοράς και διανομής του νερού και φυσικά σωστή διαχείριση συνολικά. Όπως προκύπτει από την επιστολή, η ανεξέλεγκτη κατανάλωση και η άδικη τιμολόγηση - χρέωση του νερού, είναι κρίσιμα και θα πρέπει -κατά τη γνώμη μας- να απασχολήσουν άμεσα τον Δήμο αν θέλει να πετύχει ορθολογική διαχείριση, εξοικονόμηση νερού και προστασία του περιβάλλοντος. Προς την κατεύθυνση αυτή συνεπώς, είναι επιβεβλημένη η ανάγκη οι αρμόδιοι δημοτικοί παράγοντες να αξιοποιήσουν τη σύγχρονη τεχνολογία και τα εργαλεία - μέσα εξοικονόμησης νερού (που προσφέρονται σήμερα στην αγορά), αλλά και να συνεργαστούν με ειδικούς επιστήμονες ή/και φορείς της Αυτοδιοίκησης που διαθέτουν τη σχετική εμπειρία. Η ΔΕΥΑ Λάρισας π.χ. ήδη εφαρμόζει σε έκταση περίπου 3.500 στρ. τη χρήση σύγχρονων μέσων που φέρνουν πολύτιμα αποτελέσματα και για τον περιορισμό

υπερκαταναλώσεων αλλά και για τη μείωση ενεργειακής σπατάλης. Ένα άλλο θέμα που τίθεται, εξίσου σοβαρό, είναι αυτό του ημιτελούς και, δυστυχώς εγκαταλειμμένου από το 2006, φράγματος Αγιονερίου Ελασσόνας. Το σημαντικό (για την ευρύτερη περιοχή) αυτό έργο, με αξιολόγο όγκο ταμίευσης νερού (13-15 εκατ. κ.μ), θα μπορούσε να επιλύσει πολλά αρδευτικά (και όχι μόνο) προβλήματα της ευρύτερης περιοχής Ελασσόνας.

Το μόνο ενδιαφέρον των αρμοδίων, εδώ και δύο δεκαετίες είναι πως θα αποφύγουν συζήτηση και δεσμεύσεις για την απεμπλοκή και ολοκλήρωσή του και πως θα «εισπράττουν» ένα ελάχιστο και διαχειρίσιμο πολιτικό κόστος για την αδράνειά τους. Όπως έχουμε ξαναγράψει (δες σχετικό άρθρο, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ - 28/5/2020), οι ευθύνες μεταβιβάζονται ακόμα περισσότερο, μιας και φαίνεται ότι και ο σχεδιασμός της αξιοποίησης των υδάτων που θα συγκεντρωθούν με την ολοκλήρωση του φράγματος, πρέπει να επανεξεταστεί και πιθανότατα να επαναπροσδιοριστούν οι σκοποί και οι χρήσεις του.

Κατά την εκτίμησή μας, όλα αυτά

τα χρόνια, ο Δήμος Ελασσόνας άσκησε πολύ περιορισμένη κριτική και πιέσεις για την ολοκλήρωση του έργου, απολύτως δυσανάλογες με τη σημασία του. Ας ελπίσουμε ότι η σημερινή δημοτική αρχή θα εντείνει την προσπάθειά της.

Με αφορμή όμως και την παραπάνω επιστολή, αναδεικνύεται για άλλη μία φορά η ανάγκη να ασχοληθούν πιο συστηματικά, οι φορείς της αυτοδιοίκησης (μέσω των ΔΕΥΑ) που διαχειρίζονται νερά, με τα θέματα της ορθολογικής διαχείρισης και τιμολόγησης του νερού, ταυτόχρονα με έναν μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό ενεργειών για τα νερά που ήδη ταμιεύονται και αξιοποιούνται σε μικρότερες υποδομές ταμίευσης ή από γεωτρήσεις.

Οι ΔΕΥΑ ως γνωστόν, έχουν εδώ και δεκαετίες γενικά κατακτήσει μία αξιοπιστία στη διαχείριση του πόσιμου νερού, είναι οργανωμένες μονάδες και επιτελούν σε γενικές γραμμές επιτυχώς το έργο που ανέλαβαν.

Μετά τις συνενώσεις των ΟΤΑ της τελευταίας 20ετίας, αρκετές ΔΕΥΑ, ιδιαίτερα σε αγροτικές περιοχές, διαχειρίζονται αντικειμενικά και μέρος των αρδεύσεων, παρότι το κυ-

ρίως αντικείμενο άρδευσης παραμένει στους ΤΟΕΒ-ΓΟΕΒ.

Με βάση την εμπειρία μας, εφόσον υπάρξει ένας καλός βραχυ-μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός και οι απαιτούμενες μελέτες, η χρηματοδότηση των επεμβάσεων του Δήμου Ελασσόνας (έργα, τεχνολογικός εξοπλισμός, έξυπνες εφαρμογές) θα αποτελέσει μάλλον το μικρότερο πρόβλημα στη διαχείριση του αρδευτικού νερού.

Με δεδομένο άλλωστε ότι εξαντλούνται τα μόνιμα υδατικά αποθέματα, που αποτελούν τη φυσική κληρονομιά μας (μείωση της παροχής των ποταμών, δραματική πτώση της στάθμης του υπόγειου ορίζοντα) και ότι τα επεισόδια ξηρασίας θα αυξηθούν με την κλιματική αλλαγή, πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες όλων όσων διαχειρίζονται τον πολύτιμο αυτόν φυσικό πόρο. Όλα πάντως αρχίζουν από τη συνειδητοποίηση της σημασίας του τομέα των υδάτων (περιβαλλοντική, κοινωνική, οικονομική κ.λπ.) και από την πολιτική βούληση των διοικούντων τον Δήμο.

Κώστας Γκούμας, πρώην πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ, πρ. δ/ντής ΥΕΒ